

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורך משנה:
רוב איתן

עורך תוכן:
סילבי קשה

כתב בכיר:
אלי גבור

עורך תכנית:
זעי

צלם המערכת:
אריה קרו

חוב גליסון 8, תל-אביב, 26785, ת.ד. 136. טל. לטברקס: 57015. טל. 31139. דפוס ששה שמה ב"מ, ת"ש. טל. 31139. ההפצה: דוד סופר ובניו, תל-אביב. המשרת איננה אחראית לתוכן המדעות.

העתון הנקרא ביותר במדינה

ז"י ז"י

יהודה ארוי, שהלך השבוע לעולמו, היה איש שלום. כשכע בריתו, רצה להשיבן תמיד שלום בין הנצים. כך רצה להשלים בין נאשמי רצח ארלוזורוב ומאשימיהם ה"מפא"יים. כך רצה גם להשלים בין העולם הזה לבין ראשיה המדינה.

באחד הימים, כשישבנו ליד הברכה של בית-המלון שלו ודיברנו על נושא זה — איהבהנה שהשתררה, לעתה, בין עתון זה וצמרת מפא"י — נסתבר כי עסקנו פעם באותה מלאכה. מבל לזכור זאת, למקרא הידיעה על מותו, נזכרתי בסיפור זה, והנה:

בשעת הצגתה המרה אחרי הקרב הגדול על הלטרוץ (הקרב הראשון נגד קאוקג'י, ערב שליטת הלגיון הערבי לארץ) נתקלנו בנתחם במרקי ורוסי, שעמד עזוב על הכביש בין לטרון וחולדה הערבית. באותם הימים היה תוחם עברי שזהה את משקלו בזהב, ורק יום לפני כן התלבגו למראה שני התוחמים החדישים שהופיעו בבסיס ה"קרכי שלג בחולדה הערבית. אז נראה ה"תוחמים כמלכי העולם. עתה נעלמו כאילו בלעה אותם האדמה.

הייתו אחרוני הנטורים ואחרוניו במרחק של כמהמינים מטר, התקדמו לוחמיו של קאוקג'י. ניסו לנרוד עמנו את התוחם הע"זוב, אבל תוא לא זו. לאיש מאתנו לא היה המושג הקלוד ביותר איך מתגעים תוחם כזה. התיאשונו מן המאמץ. התלסנו לחסל אותו. אבל איך מחסלים תוחם? לאיש מאתנו לא היה שושב. שמו כמה רימונידוד במקומות שראו לנו ריגשים, השתתחנו על הארץ וחיכינו. הרימונים הת"פוצצו, אך התוחם לא ניזוק במאומה. ניסונו להפוך אותו, אך הוא צחק לנו. לבסוף ירקנו עליו והסתלקנו. הערבים הגיעו לרכס שאח"רינו והאדירה מסביבנו התחממה.

לא ספם תחשבה מה קרה לאותו תוחם. והנה, כעבור כמה שנים, סיפר לי ארוי את הצד השני של הפרשה. הוא היה בתל-אביב, כאשר למען הגיעה אליו בשורת איוב: תוחם אחד משני התוחמים החדישים, אותם רכש זה עתה בארץ ניטראלית מסוי"ימה, נפל ליד האויב.

ארוי, אז ראש הרכש, נחרד. הוא ידע כי לכל תוחם של מספר, וכי הערבים ימהרו לצלם את מספרו של התוחם שלכדו ויגישו

מתחה לממשלת אותה ארץ. מתחה זו תג' רום לחקירה, לגילוי האנשים שניהלו את העיסקה (שהיתה בלתיחוקית בהחלט) ולי' העמדת שורה ארוכה של אנשים לדין ב"האשמה המרורה.

עוד באותו יום עלה ארוי על מטוס, מיהר לאותה ארץ. הוא הוזיח את כל ה"נוגעים בדבר, שמיהרו להסתלק ולמטשש את העקבות. כאשר הגיעה באמת המאה הער'בית, בלתי תגלום התוחם ומספרו, כבר לא היה נגד מי לפעול.

לפני 25 שנה, בימי רצח ארלוזורוב, היה ארוי קצין במשרת המנדט. כקצין, כאיש-הגנה וכאיש מפא"י נטל תפקיד מרכזי בחקירת הרצח, ואף הוסיף קודו במשפט בשנים האחרונות נטל עליו ארבע משימה קדושה: להיום את העלילה כאלו נרצח ארלוזורוב על-ידי הרביוניסטים, ולהוכיח כי אמנם נהרג בריו שני צעירים ערבים, שנתקלו בו במקרה על שפת הים, ושסברו בטעות כי האשה בחברתו היא פרוצה (הע"ז למ הזה 1927).

כשהשמיע ארוי את הרמו הראשון בכיוון זה לפני ארבע שנים, נוצל הדבר מיד לתעמולה בחברות. ארוי התרגו והחליט ל"חוק לפי שעה. אולם בהרגשו שסופו קרב, קרא אליו את אחד מנאשמי משפט ארלוזורוב וגילה לו בשחות ארוכות את כל הידוע לו. היו אלה פרטים ששסכו אר'חוש לגמרו על הפרשה. משרתו היתה לג' רום למינוי ועדת-חקירה ניטראלית, שת"שכנע גם את אנשי מפא"י כי נטלו בשעתם קרבן לפעול ולהיסטריה.

אני סבור כי עתה, עם מותו, הגיעה השעה לפרסם את הגילויים האלה של ארוי. יתכן כי אין למונע אישמשו שלערימחלוקת במלחמה בין המפלגות, אך הדבר אינו צורך להרתיע איש. העיקר הוא שהאמת תיחדע ברבים, וכי דור שלם חדש, שקם בינתיים בארץ, יידע סוף-סוף את האמת על פרשה אומללה זו.

אלו היה חיים ארלוזורוב — מגדולי המנ"היגים הצעירים בדור האחרון — היי כיום, היה הוא הראשון שהיה דורש תישי: זו: תישמע האמת!

ברוך הוד, תל-אביב

מכתבים

איז אנחנו ערכים להשתכר משימה זו. סוף סוף ההיסטוריה לא תשאנו אינו משמלה קל' מה את העליה, אלא איזה דוד קלם אותה או לא. משום כל עלינו החרים שכם ולעשות הכל כדי לעזור לעליית העולים.

ברוך הוד, תל-אביב

למקרא מאמרו של אורי אבנרי על השטר המונש לפרעון (העולם הזה 1117) השתכ'נעתי שכל מיסופטי הפקידים הבכירים על העליה, בעיקר אותם מיסופטים המחבלים בעליה, אינם יבוימים של קלות-דעת. חוישני שהם שיטום יראים את העליה ומנסים ל"ב' לום אותה באופן חלקי.

אליק מג, גבעתיים

בין הכנסתם אותנו לפחונים נטורים וחרו'ים, נידחים ומרוחקים מעיני ארם? לעומת זאת כלפי אחרים, אלה שקושרת אותם אלי' כמ קרבת נועים, נמלתי אותם כידויכם כתי' נוקות, וישמשתם להם כמורידרד ותוסכים. האינכם כללסיב וכוישים לנבות מאיתנו כספ? אם אתם כמפוקחה, פנו לעולי-הפינוקים, ואז' תנו עזבו במנוחה.

יוסף אטולין, שמעון גבאי, אשקלון

שריד אחרון

כאו תשובתי לקורא יצחק סגל אשר תע' לה כליוונכם (העולם הזה 1116) סורה של סענות מיסופיות הלךך הרוח כמרבית העבור הישראלי. סכתבו היה ארוד, לכו גם תשר' כתי אינה יכולה להיות עקרה. כי הקורא סגל נילח כשרו נדיר של רחישת כמות גדולה של סענות מוסרכות מראש ואילולא' המכנה הצבורית הנובעת מפסענו, חייתי כ' נית' לו.

סענתו הראשונה גיא כי השתלכותה הפו' ליימית של ישראל בפרשה היא טעונו-ילרד'ה. האספה שונה במקפת. השתלכותה מליסיית כמרכח הביאונדויו תוח' התאספה איתנה הוא' הלרה היססודי אשר קויים כלל המקורים, חוץ מהמקרה רבי-הסענות של כשלונו מדינה הצלבנים על אדמת ארץ-ישראל.

ייסו הכוחות הקונקרטיים בינינו לבין הערבים שמשיים הוכחה הלסיית לעז הדיו' קיום תור כדי הכרה בריוונות ישראליית, מצד הנורמים הערביים, והשתלכותה הכלתי' נסענת כסעורי האיוור, בעיקר כמחנית סררי' ניות תיצונית ויחסיים כלכליים. שני מסיר' נות הכרעה ובאיש ככיוון סנונר, כ'1948 מצד הערבים ובאיש מעידנו, נשלו על אח' עורחם של גורמי-חיוק איוורים.

סענת נחיתותם של הערבים בחור אומה אינה כסוכסת על' ראייה כלשהי. כידוע הספיר עמנו ספיון מליון סורבנות על מוכח סענות-סירס ספיון זה-איבת ישראל-ערב היא' כעת ששרי האחרון של בעיה לאומית סונק' רסית, חיות וזו סעאת אח' פתרונה המעשי' כרבי' היבשות, כמסנרת שלושת הנושים המתרפסים.

יוסף לוינגר, הרחי"ם

פתרון דחק

בקשר לכתבתכם על העוביה כביצועי ה"סר (העולם הזה 1117) רעתי כרתכתם. מרנינות כתייענה של התנועה הקיבוצית, סענות-סירס הארצי-כמרס, אינה משתלפת ס'י שחושב שקיים ייתרון וסיוון כביכוב אינו אלא סענה. כחבר קיבוץ השומר-העירי לשי' ערב, שהתיאש מכל העולם הוררד הזה, אני' סבור שרצוי לפרק מעט ערבים הנוראים כמקורטיים אולם לאסיתו של דבר עבר זמנם.

עמוס דגן, כפר סבא

מתרונו של משה נצר, ספקרו הראשון של הנח"ל, לבנית העוביה כביצועי הספר אינו נראה חיוני. הוא סעו באוני כתבי' כמ, כאשר העולים החדישים יתספו את סופוטו-העבורה, תחיה תחיונות למדינות הספר גדולה יותר' אם אמנם סכיר נצר' המצב כשוק-העבורה בארץ, יש להתפלג על ניתוח זה. כי גם כיום, אם סעכיר יכל' לכחור כיו' עולה חוש כפמל' סעוע לעיו' ילוד-הארץ, לא כל כך סופמה, הוא יבחר בשני' הסיר יתיח קל יותר לילוד הארץ' למצוא כאו עבורה מאשר לעולה חור וכמ' קום חמכ' לו סקוה נצר, יווצר סעב בו העולים החדישים לא יסעאו סקום כסוקי' חקבורה, ויוכרחו ללכת, שלא מרצונם, לישי' כי הספר' האם וחו הפתרון?

חיים גולני, חיפה

אינני חושב שבעיתו של קיבוץ גונ' ויל' ישובו הספר האחרים העובים, היא' בעיה של משכר אידיאלוגיו כנוכר החלוצי. הבעיה היא יותר כעיה של משכר הכרתי' כללי, כי אם פמס חיה הנוער הישראלי נענה למסימות החלוציות הוא היה עושה זאת ספיום שטולם עשו זאת — כולם הלכו לפלמ"ח, כולם הלכו לקיבוץ, כולם הלכו למלחמה. מה קורה כיום? הן הצעיר שחונד' להנשימה חלוצית ויוצא להנשימה, נוכח ביום אחד כי הוא אחר מהבולדים כמערכה. הוא נוכח כי שעה שארו כמכללה את חיו אי' שם על הספר הניתר, מבלים אחרים, וחרוב' בהרוב ריוונות. תאורה הכללית היא אנטי' חלוצית, ומדוע שחנער מירוס מהאורה הי' כללית? רק החלפת המיטטר כמרינה כמשי' טר של חלוציות יוצרת, ואסילו כמיות, על' כל חלקי הנוער, הוא שיביא לפתרון כעיה יישובייה-הספר. טוב עשימם שהעלימם אותה.

י.פ., חבר קיבוץ ספר

ארגון לשוטרים לשעבר

בהעולם הזה (1115) קראתי כמדור תצפית כי יעשה נסיון לארגן את כל הקצינים והשוטרים, אשר שירתו במסגרת ארץ-ישי' ראל' ושלצורך זה יערך כנס מיוחד כבית הספר לקצינים נבחרים של המסגרה באבר' ככיר בעוד חודשיים, כרצוני לדעת, איך אני, בתור שומר לשעבר, אקבל הזמנה לכנס זה, ובאיזה אופן על' לפנות. אני באמת' שמח שסוף סוף נזכרים בשוטרים ובקצי' ניס לשעבר אשר כיהו עם התננה פעלו' כשחרור המדינה. אני הייתי השומר היתודי' האחרון כמסגרת המושבה הנרמנית ביו'ר' שלים על' רנע שחרור המדינה.

שכתי כהן, מגדיל

על הקורא כהן לפנות לחיים זהבי, רחוב בלפור 13, ירושלים, או לנחום רפפורט, רחוב בתי מקוב 24, רחובות.

שכר יעושה

לפני שבוטות אחרים נמצאתי אישם בעביו' רה צבאית, נחפשיתי על' ידי המסגרה הי' צבאית כשהלכתי ללא כוונתה לראשי' העונש כביילתי' היה שבע מסר על' תנאי לחצי' שמה וקם של שלוש ל"ו, כרו לא לחטוא' לנפח על' הלוויה שהיו' בפני ההרשעות קורמות על' אותם עכירה, כעם הראשונה שילמתי שתי לירות קנס, ובשניה שלוש' לירות ושבעו ריתוק מטנה. שאלתי ש'לוש'

כלום קיים יחס כלשהו בין הרשעותי לבין הסעיפים עליהם נקלטה אלוה משנה ישישכר' שרפיו? לעתה ההבדל היחיד בין עבירתי' שתינו הוא שחוצאות עבירתי' שלי לא כביאי' למותם של ערבים אחרים. לכו חוהמר עשיתי' סמל ג., צה"ל

בעיפה לשוורים

בקשר למאמרו של אורי אבנרי על הישי' ראלים בחול-לארץ, בו הוא סוכיר גם את' הסרגלת האנו' העולם הזה 1117), הוא כד' תב' שתיא אשה נאה ומעניינת. יתכן מאד' נותנים לראות בלא יהודים, ואסילו אם עו'י' ניס לנו, דברים סבתי חיוביים.

על סימורה סבתי הכלא אצלנו נתקלה ברע לב ובארישות, אינו מפלה סמכ' כי' המעאת תוסעות כלה, אבל היא סמכ' בארצות-הברית ככלל בהסתור האוירה היא סחורה נעלימה? ואיך זה כבוריה רכתי' העור' כובת שחיים כהן, הוועץ השפטי, נפגס עב' מרי אבנרי, ואם לדעתו, מה ספורה ליוסיס' מותר לא לשור, או שני השוורים והני' בצורה מאוד' סמורכלת כמחניה סאקסית' וסיניהם זקוקים לבעיפה חנונה.

לאה סודרי אשר, מלישחר

חדירה נשית

כתבתכם על רותי נחנת המסאית (העולם הזה 1115) היחה סענינה ביותר אולם ההח' פעלות שהיא סעורת כחורה אל סמח' ה' מיו החוק, היא לפי רעתי מיותרת סמכ' שהנשים לא נעודו להיות כובות וחו סכור' נלות כבעע עבורות כנכרים. קועים הנכרים' שחושבים כי חירותם של הנשים למקצועות הנכריים מורידה מחנוניות, חקו למסל' את נשי רוסיה, הן למעשה חדרו כבר אל רוב' שחתי העבורה כהם עופקים הנכרים. כאשר' לרותי האהובת את העבודה, היא יכולה' למשט' דונמא לרבות סכנות מינה, אני' סבורת. אותה כחוקי ואס"י' וכו' שייכר' כסותה.

ד. אינגרד, רמת-גן

קקאו לחובב

בתוספת לקפה המוד' של סר סום כרבי' (העולם הזה 1117) — כמנרל חובב' צמחי פרי סמקליים וריים — היינו סנר' גם מספר צמחי-קפה, וחשתכנעתי שיש' להעליה בנידולם. ביו צמחי מתבלם' שהנשים לא נעודו לשמש מאיכות' הוא נרל כצמיות וקלא כל חנונה' כל' לצמח זה כביכול באקלים שלנו. כל' למרסום סקעטיים, הרי לפי' השבוני' לנרל כספח של רונם 4000 צמחי' חוץ עליו, כד' שכל צמח יניב ספלה' קילו על' 1 ק"ג נפו סולי קפח ספלה' לא אסעה אם אומר שההכלפה יכולה להיות' שלוש אלפים ל"ו לאיש הרוץ סרונם אחת, כחודשנות זאת אני' סכסכ' את חובבכם, עריין חסר' לי כניני צמח חקקאו, רומי' שאלו בכל הארץ צמח זה. חשינו נא לי' צמחי, או נכסיים, או ויעים של קפא' וחורתי' חנונה לכם מראש.

צבי אשר, תל-אביב

קוראי העולם הזה בארץ או באפריקה, המוכנים לשלוח לקורא אשר דועי או נכסי' קקאו, יוכלו לסעות זאת לפי הכתובת: צבי אשר, ת.ד. 4295, תל-אביב.

חורים אכזרי בומר

כחיי שכמסך הולתי רפעות-חתיני למקרא' גוללה ספר של רליה ליטאי, כל כד' היסכ' חם להלביש את פרשתה באור סראני וי' עורר רחמים עליה. קל מאוד' תלחוט את' הפולר כחורים ולהאשימם כנובלה המר' אולם דלתי איננה כתי יחירה כסבלה כי' תנאי ילרות קשים וסריות חורים. אלפים' רבים של ילדים בארץ סובלים סכר, ותאב' הם חסוכים זאת לסיבה לנפמס כחורים ועוד' בררד כל שפולח' לעתים חיה נרמה לי' צ' אתם מצעריים את צערה של רליה, בעוד' שכל קורא נבון, שאסילו לא לסר פסיכולוגי' יה, היה מננה אותה.

שמעון קדוש, ירושלים

קל להרשיע את החורים האשמים בטר' נדיה של לרם, אולם אנשים העובים כמיי' צועות וסרובים לבניות אלו, יוכלו לספר' לכסם כשכרום סקורים החורים הם אנשים' מסוככים ואופללים בעצמם, אסילו אם אני' זה נראה כביודר כלפי חוץ. כתבתכם סונ' עת גם כהם, אך כאו עוד אפשר לומר: את' אשר ודעו' יקצרו. אולם מנעמס כדירי' עצמה, נרממם שלא חתיה מינה שיכוב שים' חוכל איעסם להחליף את הייה מרשי' קוראת ותיקה, תל-אביב

בעיות אישיות

אני מוחמד ישראלין מושק' אל כרמל וחבר כקופת-החולים' כאשר נדרסה כתי כתיבה סראני וי' כמתי' לבית החולים רמכ"ם למיפול' מניתי לקופת-החולים אשר אני' בה, על מנת שאסכל' עורה כפי שנחונ' וררשי' מהם לעשות כקופת-החולים. הפקיר אשר אני' משלם לו כל חודש כחדשו על הכיר כי' וורק אותי החוצה, זו התנהגות של קופת' חולים? זו גילתה הרש' מוחמד סראדין, דלית אל כרמל

בתי לומדת בבית הספר התיכון כמרבית' ועלי' לציון' שבמשך כל חסופת' למדינה' היא העליהה לקבל' ציונים דינכונים ככר' המסעיות הנלמדים שם ותמיד ריחה סררי' צה מכל. לפני שבעו ראיתי כמעב ריחה שפ' בתי החתיל' להסתנות כליל. הבת נראתה לי' מעובצת וכלי' מצע רוח. לאחר שבאתי לי' בית-הספר, הכנרו לי' שאחד הפורים הוא' האשים בכל הדבר, מאחר שמספסו פעמים נוא' העלתיה כנוכחות כל המלמדים כבית-הס' אני' חושבת שרבר זה אינו חנון. האם אני' אפשר לחסל מקרים אלה כעתידי, אם ישעל' כראוי המסונים על' מסודות החינוך? י. שטיבלסנין, סביר